

BUEZ

SANTEZ GENOVEFA A VRABANT

Var eun ton ordinal

Me o suppli compagnunes,
Da glevet cana eur vuez,
Da Genovefa a zeo gred,
Melezour d'an itronezet.

A Vrabant e oa guinidié,
A lignez nobl ha pividie,
Christenez mad e voa ive,
Guir servicherez da Zoue.

Pa voa en he bugaleach ;
Hi a gare an han hermitach ;
En eur c'horn a jardin e zad,
Ne met eno n'em gav er vad.

He mamm ouz e chonsideri
Eun deiz ac'houennas outi :
Penos, va merc'hic hermites ?
Hà na deuet-hu quet d'ar palez.

Va mamm e cornic ho jardin
Me a meus eur boquet divin ;
M'em meuz eno eur melezour
An autrou Sant-Yan-Badezour.

Allas ! va merc'hic emezi,
C'houi n'en noc'h ket evit souffri
Ebars en dezert e zeus poan
Ne andurfec'h quet a gredan.

Kærch egued fourdilizén
E voa ar plac'h-mà a dra certen,
Quen a deuet da vit e foltret
Da gass d'an noblanç da velet.

Eur palatin, Siffroi hanvet,
He renomme e deus clévet,
Hac a zisquennas en Braban
Gant eun equipach excellant.

Ractal vel ma oa erruet
En ty e zad he n'em rentet
En em brezantas er pales
Saludi ar Prinç hac ar Brinces.

Goude o beza saludet,
E menad n'eus goulenet,
M'en vije ar Brinces yaouanq
Qu'en eguet monet da Vrabant.

He zad dont da gonsideri
E voa avantajus ar parti
A roas karg d'e mamm neuze
Da c'hout a hi a zimeje.

Va merc'h prest en em preparet
Eru zo eur Prinç d'ho quelet :
Eur palatin a voad huel,
Quendea gompez d'an Impalaér.

Me nemeus nemet seitec vloaz,
Ha dre ze hon re yaouanq c'hoas
Ne non c'hoas nemet eur buguel
Da vont da suit an Impalaér.

Evel an eol pe ar c'hrystal
E c'hantras ebars ar zal,
Ar palatin zo estonet,
O consideri e guenet.

Gant henor a perseveranc,
Ec'h eus dezan ar reveranç,
He furnez hac e modesti
A boe meurbet d'he fantasi.

Mæs pa voa parlantet dezi
Var ar sujet da dimezi
E chanchas a liou e bizach,
Ar palatin e remerquas.

Ne ouffe den consideri
Peguement a velancoli
A gonserve ar palatin
Gant aoun kaout refus diouti.

Eur mis anter eo padet
Solenniteo an eured,
A sonnerien, ar bal, an danç,
Visitou hemde gant noblanç.

Siffroi e hui oc'h eus eurejet
Ar gaëran demeus ar merc'het
Evit monet ganec'h d'ho ty,
Diouallit ne debe annui.

Birviquen ennu ne devo
Evit queit a ma vezi beo,
Ne quet evit cavet annui
E chouennan da zont d'am zy.

Siffroi o vezó preparet
Da vont da Treves gant e bried
A voa gant e dad recevet
Gant cals a joa hag a respect.

Daou vlavez anter e zint bet
Hep bean gant netra tourmantet
Bras e voa ar fidelite
A tra entre a daou bried-se.

Quen a deuas Abderam,
ENN adversaour bras da roue,
Da brometi a dra certen
Massacri an oll gristenien.

Eiscoas distruch ar zourdadet
Evit eur vech na ve goelet
A dal Sodom a Betsabe
Betez Tour e bad e arme.

Tri-uguen mil zoudardet,
Ha daouzez mil a zragonnet,
A voa gant Martel dirac Tour
Ha c'hoas e chouennen zicour.

Scriffa e eure d'ann noblanç
E Allemagn, a Spagn, a Franc
Dont assistan Charle Martel,
A voe general er brczel.

Siffroi, unan a re vrassan,
A varche ive da gentan,
Hac e voa dean discrifet
Monet gant ann Allemagnet.

Siffroi a lizer pa welas,
Genovefa o confias
E dieguez, e oll vadou
De gonsidant hanvet Golo.

Neuze pa voa prest e arme
E bartias en hano Doue
Hac e vea gant Martel recevet
Gant cals a joa hac a respect

A drugarez an Eternel
A deu a victoir gant Martel
Abderam zo bet lazet
En Tour hag en oll zoudardet

Pa voa achu ar gombat-ma
Da velet e Genovefa
En deuz digasset Siffroi
E zimenti hanvet Lansfroi

Itron setu aman kélou
Lizerou, digant an aotrou ;
Er paquet e zeus eur presant
A dal eur som bras a arc'hant

Lavraret a ra d'an itron
Ez ann autraou da Avignon
Ha da Narbon evit quemer
Roue bras a Sarasinet

Evel ma clevas quemen-se
E ze c'hoas d'an arme
E scifas buan dre Lanfroi
Eur lizer goel drist da Siffroi

C'houi Siffroi a zo en arme
En danjer braz eus ho pue
Mes ho Genovefa a zo
En quen bras danger gant Golo

Pedevert ne meuze quet c'hoant
Prononci comzo insolant
Me lavarfe ar propositiono
A gleo an itron gant Golo.

Golo a voa eun intendant
A voa bembe communament
En compagnunez an itron.
En despet d'he opinion.

Toll evez papillon bian
Hac na vez losquet gant an tan
An tau euz an impurete
A zo nez kalon nos a de

Na sonjefes en devotion
Hag en modesti an itron
Ne laques da speret
Da garant nep a skaro quet.

Pa vel ervat ar mechant ma
N'el quet deceo ar Brinces man
Ar soupçou en deveus sonjet
Laquet e calon e fried

Ama eo guelet an impi
O command c'hoari e dragedi
Ember velfet c'christenien,
E oll dreitourach pen-da ben.

Eur c'heguiner a voa en ty
A bel a voa o zervichi,
A voa karet gant an itron
Abalamour m'oa d'en guirion,

Rei a eure an intendant,
Dar c'heguiner commandamant
Montd'hech'amb pa vije couques
Hac e laquat o c'hemeret,

Caér o doa an daou innocent-se
Quement an doar hac an èv
Da zonet eno da destou
Euz ann dreizourezou Golo

Allas ! Allas ous ar gibet
Mervel paour quez, e vezo red
Ni a rai pinijen hon daou
Eus an dreizourezou Golo

Quemeret voa ar c'heguiner
Hac en laquat prisonnier
Genovefa a vo laquet
Ebars en eur gambr alc'hueet

Eno e gombate oute
Abalamour de chastete,
Scrifia ra Golo liser
Ha cass messenger d'an autre

A lavaret avoa decevet
Gant ar c'heguiner he bried
Scrifia eure an autre
Da laquat Drogan d'ar maro

Laquat Genovefa ive
Er prison quen ma eruje.
Pa ve bet pemb mis er prison
Neuze vouilloudas an itron

Hep sicour na golou, na tan
Hi a chanchas e mab bian
Incotinant ma voa ganet.
E gristeui e deveus grct

Gant aoun na varge diganti ;
Hac en he hanvas BENONI.
Sevel a re Golo ar vrud
Communament e toues an dud.

Penos Siffroi a vo beuset,
O sonjal cavet e bried
Cassa a eurè e vaguerez
Da c'houlen digant ar Brinces

Ma carje dont d'he eureji
E roje liberte dezi
Ar zantez a voe quelennet
Gant ar rouanez deus ar bed ;

Ebars er gampr pa entreas
Eur façad dezau a roas
Ennes ao tol al lealdet
A boa da Siffroi prometet!

Ma vijes fidel emezi
Pa voas laquet da vestr en ty
Te a vije recompensem,
Pa vije eru va fried

Arriout a ra lizerou
E tistro d'ar guer an autre
Pa gleo Golo e teu ar c'hont
E za da Strasbourg d'berencontr.

Mont a ra da dy ar sorcerez
Hac a voa c'hoar d'ar vaguerez
Hac req dezi aour hag arc'hant
Quement a ma vije content.

Me meus eur melezour ardant
Eme ar sorcerez mechant,
Hac rei da Siffroi guelet
Ar pez n'em deo c'hoarvezet

Pa voa zur démeus he affer
E zas joaus ebars en kaër
Ma voa gant ar c'hont recevet
Gant cals o joa hac a respect,

Neuze e tennas a gostez
Da c'hout outan a vironez
Var ar sujet eus e bried,
A rent e galon constristet

Golo a lavaraz dean
Ne doueti quen emezan
Demeus e infidelite,
A zo drejudi d'ho bue

Ouspen e me an den mechant
Me aneve eur vreg vaillant
A ziskollo en ho presans
Quemen zo gret en hoc'h absans

Siffroi neuze ous e glevet
A so contantet e speret
Evel darn deus ar gristenien
O tot da gredin sorcerien.

Monet a reont assambles
O daou da dy ar sorcerez
E eun toul dindan an douar
Elec'h na oa na eol na loar,

A sorcerez a allumas
Diou c'holoen gaëra a goar glaz
Leiz eur bezel demeus a zour
Laquat dindan eur melezour,

A ra dezau teir guech guelet
Ar c'heguiner gant e bried.
Neuze ec'h ordren da Golo
Da vont d'he laquat d'ar maro

Hi hae he mab Benoni,
Ro de ar maro a guiri.
Golo sur demeuz e affe
A sistroas jouaus d'ra gaér

A lavaras d'he vaguerez;
Gret ar vec'h-ma eus ar Brinces
Roet c setanç gant e fried,
Evid ma vije distrujet:

Hi ba e mabic Benoni.
A varvo sur em fantazi.
Eur plac'h yaouanc a voa en ty,
Eur vec'h-dezi ho zervichi

Touchet euz a gompassion
A ias da gavet an itron.
Allas ! emezi ma mestres :
Gret ar vec'h ma eus ho puez?

Deut ar setans gant Golo.
Evit bo laquat d'ar maro,
Lavarit din ma mignonez
Petra vo gred d'am buguel quez?

Allas ! ma mestres emezi,
Mervel rai quercouls a c'hoi
Va mignonez, ma am c'heret
Grit eur blijadur em requet

Digasset din liou a paper,
Evit ma scrivin eur billet,
Evit ma scrivin eur lizer.
Da laret adieu d'am bried !

Pa vez Golo o coannia
C'hu clo monet da vita,
Hac en deuler em c'habinet
Eur c'houls bennac e vo cavet.

Adieu, emezi, ma bried,
Me ia d'ar maro en ho reqet:
Biscoas nemeus gret resistans
Da souffri d'och obeissans.

Rei a eure an intendant
Da zaou vevel commandamant
En eur c'hoat donet d'ho laza,
Ha sigas ho zeod deza

Sevel a eure quent an de
Ha cass gante an daou den-ze.
Pa voent erruet er prison,
E voa divisquet an itron.

E ront dezi var e zro
Eur goz ventellic d'e golo
Pa yoant erru ebars er plas
Unan a den eur gontel noas

Evit laza e Benoni
Voa entre e diouvrec'h ganti
Ne doa lavaret guir a bet:
Neuze e gommansas prezeg

E za d'an daoulin diraze
D'o supplia en hano Doue
He laza quet he buguel
Né renqje quetdiou vech mervel.

An daou servicher gant truez
A lezas gaute o buez
Ha gonde ho zrugarekat
Ec'h antreas don eur c'hoat

En eur rivier pa dremenais
Diamant Siffroy he daulas
Da redec gant an dour roulant
Pa voa kaus demeus e sourmant

Evit emezi n'am bo quet
En beq fesson poan o velet
Ar merq se eus hon union
Epad or separation.

An diou noz quenta e zeo bet
Dindan eur derven ho couisque
Hep souffri na poan nac ennu
Nemet damant d'he Benoni

Eun druez e voa o c'blevet
Pa en em gavas dilezet
Allas ! emezi, ma buguel
Er vech ma e renquin mervel !

Guerc'hes Vari petra a rin ?
Ne meus mui a lez em peultrin
Ne den gantan nemed ar goad !
Ne gav mui eur strill a lez mad

O va Doue oll buissant !
Ho pet soign eus an innocent ?
Roit dezi ar man da sebri,
Vel ma roit d'ar malvriini.

Neuze e tisquen ar Verc'hez
Er c'hoad, da gavet ar Zantez,
Da zigas desi eun heizez
A voa d'ho buguel maguerez.

Quemeret e mabic c'christen,
Ha dent da guichen ar feunteun;
Cetu aze dec'h enn heizez
A vse d'ho buguel maguerez.

Ar blezi, ar loeuén mechaut
A voe dese obeissant :
Bemdez e teuent d'he enori,
Ha da renta bisit desi.

Er c'hoad e voa eur porc'hel gue
A deue d'he goelet hemdez,
Da durnial an douar dezi,
Da gavet queler da zebi.

Pa voa an daou vloa tremenet
Eun Ael a zo deut d'e guelet,
Hac a ro dei eur groas arc'hant
Hac eur crucifix olifant,

Courach, va merc'b na scuisit qet
Eau dez arrio vit delivret :
Preparet eo a gurunen
A ielo eun devez var ho penn

Pa voa ar hemp bloa tremenet.
Da wela eo en em laqet ;
Var e daoulin dirac ar groas
Evelen outi e gomzaz :

Pedos emezi ma Doue !
Hac er c'his ma e chomin-me
Hananeketawalac'h pemb blosas.
Da veza bet ar poannio bras

M'am be tanet o ilisou,
Ha renverset ho auteriou,
Eni bije ho coler apeset
Gant an dælo a meus scuillet.

Petra va Doue a meus gret
Da veza quen abandonnet.
Dija a meus encourajet
An usach am boa da brezec.

Mæs mui tra a gresq va foan
E'heo ma buguelic bian.
Ar grucifi dre viraci bras,
Evelen outi a gomzan :

Hame, va merc'h petra meusgret
Da veza ous eur groas slaguet ?
Guir eo ho mab a gresq ho poan
Va bini n'en de quet bian

Guelet, ma Mam, Yan, Madalen.
Rannet hor c'halon em c'hichen
Cetus ar santez consolet
Gant ar voez Zalver ar bed ;

Ne c'houlen mui nemet poaniou,
Hac ar c'hrueilla tourmanchou.
Pa voa eun deves an Autrou
O sellet eus a baperou,

Ec'h erruas gant ar billet
E devoa scrivet e bried.
Na ouffe den consideri
Er c'hlac'hac; e velanconi.

Tost e d'he galon ranna
Pa lennas an tam paper-ma
Siffroi na neus mui a repos,
Na all coussuet na de na nos;

Gant eur voez en lavaras deza,
Te zo eun den a c'hrueilla ;
Te teus lazet da vab ena
Ha Drogan, ha Genovefa

En em lakat a ra express
Da vont d'ar chasse eun deves
Na ma recontras eun heizez
En rentas en coad ar gontez

Er c'havern eo en em dec'hed,
A dreiz quein a Zantez euset ;
Sifroi a voa estonnet bras
Form eun feumeulen pa velas,

Pa velas form enr feumeulen ;
Hac eun heizez en e c'hichen,
Eur voez a lavaras dezan :
Sifroi, Genovefa homman,

Perac oc'h aze er guis-ze
Er form-ze gand a leonet gouë ?
Me zo eur vreg eus a Vrabant,
A zo seil vloas zo en tourmant.

A zo sez vloas on retiret
Gant aoun rac coler va fried
Greg a Vrabant d'in lavaret,
O c'hanoc'h-hu pe ano a ret ?

Genovefa a voant hanvet,
Eur palatin voa ma fried,
Kri vije 'r c'halon na velje,
Tost da c'havern neb a wije.

Guelet ar Princ hac ar Brincees
A semplet o daou assembles,
Ha pa voant o daou dissemplet,
Ar Princ goulen eus e bried ;

Pelec'h eman ar c'brouardur
En deus eun tad quen dinatur ?
Sifroi beo dre c'has Doue,
Cetu e vaguerez aze...

Incontinant pa zistroas,
En e c'hlichen en eur c'havas,
Hac eur dornad queler ganta
Da rei d'he vaïmm evit leina.

Ordern a ra da vevellou
Mont da guer da vit habijou,
Hac eur c'baros equipet-mad,
Evit donet prest d'ho c'herc'hat.

Bevet ho deveus assembles
Eur bloas gant cals a zantelez,
Genovefa a zecedas,
Ar Princ hag e vad a chomas.

Ma ejont o daou assembles
Da dremen o rest ho buez
Da plas ma voa Genovefa
Dober pinijen a vrassa.

Genovefa, ni ho suppli
Da gavet sonj ac'hanomp-ni
Troït divarnomb an teir goalen,
Brezel, quernez, hac ar vocen.

